

به نام خدا

**آسیب شناسی ساختار و صلاحیت مراجع رسیدگی
کننده به تخلفات انضباطی دانشجویان و تناسب
مجازات های تنبیهی با فعل ارتكابی**

مؤلف :

حامد پرخید

انتشارات بامن

(با همکاری سازمان چاپ و نشر ایران - ۱۴۰۲)

نسخه الکترونیکی این اثر در سایت سازمان چاپ و نشر ایران و اپلیکیشن کتاب رسان موجود می باشد

chaponashr.ir

سرشناسه: پرخید، حامد، ۱۳۵۸-
عنوان و نام پدیدآور: آسیب شناسی ساختار و صلاحیت مراجع رسیدگی کننده به تخلفات انضباطی
دانشجویان و تناسب مجازات های تنبیهی با فعل ارتكابی / مولف حامد پرخید.
مشخصات نشر: انتشارات بامن، ۱۴۰۲.
مشخصات ظاهری: ۱۲۱ ص.
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۸۳۰۰-۵۸-۰
وضعیت فهرست نویسی: فیپا
یادداشت: کتابنامه: ص ۱۲۱-۱۱۸.
موضوع: تخلفات انضباطی - دانشجویان - مجازات های تنبیهی - فعل ارتكابی
رده بندی کنگره: GV۷۱۰
رده بندی دیویی: ۷۹۹
شماره کتابشناسی ملی: ۹۵۱۴۱۶۹
اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیپا

نام کتاب: آسیب شناسی ساختار و صلاحیت مراجع رسیدگی کننده به تخلفات انضباطی دانشجویان
و تناسب مجازات های تنبیهی با فعل ارتكابی

مولف: حامد پرخید

ناشر: انتشارات بامن

صفحه آرای، تنظیم و طرح جلد: پروانه مهاجر

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۲

چاپ: زبرجد

قیمت: ۱۱۰۰۰۰ تومان

فروش نسخه الکترونیکی - کتاب رسان:

<https://chaponashr.ir/ketabresan>

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۸۳۰۰-۵۸-۰

تلفن مرکز پخش: ۰۹۱۲۰۲۳۹۲۵۵

www.chaponashr.ir

فهرست مطالب

۹	فصل اول
۹	کلیات تحقیق
۱۳	اهمیت موضوع
۱۷	فصل دوم
۱۷	مفاهیم شناسی
۱۷	دادرسی منصفانه و مصادیق آن
۱۷	مفهوم لغوی مفهوم دادرسی عادلانه و منصفانه
۱۹	مفهوم اصول دادرسی منصفانه
۲۱	مصادیق اصول دادرسی عادلانه و منصفانه
۲۱	بررسی تحولات تأسیس دانشگاه
۲۸	مفهوم دانشجوی
۲۹	تعقیب انتظامی
۳۰	تمایز تخلفات انتظامی از تخلفات اداری و جرم
۳۲	آیین نامه انضباطی دانشجویان
۳۲	کمیته انضباطی
۳۳	سوابق مربوط
۳۹	فصل سوم
۳۹	ساختار، صلاحیت و آیین رسیدگی مراجع انضباطی دانشجویان با اصول دادرسی منصفانه
۳۹	ساختار کمیته‌های انضباطی دانشجویان
۴۰	شورای بدوی
۴۲	شورای تجدید
۴۳	شورای مرکزی انضباطی دانشجویان
۴۵	صلاحیت کمیته‌های انضباطی دانشجویی
۴۶	بررسی تخلفات انضباطی دانشجویان
۴۶	جرایم عمومی
۵۱	تخلفات آموزشی و اداری
۵۲	تعرضات دینی تخلفات سیاسی و یا امنیتی

۵۵.....	تخلفات اخلاقی
۵۸.....	اصول دادرسی منصفانه در قوانین انضباطی مربوط به دانشجویان
۵۸.....	اصل استقلال و بی طرفی
۵۹.....	اصل برائت
۶۰.....	اصل حق سکوت برای متهم
۶۰.....	اصل حق استفاده از وکیل
۶۱.....	اصل برابری سلاح‌ها
۶۲.....	اصل علنی بودن رسیدگی دادرسی
۶۳.....	اصل رسیدگی حضوری حق حضوری
۶۴.....	اصل تجدید نظر خواهی
۶۵.....	ساختار مراجع انضباطی در پرتو اصول دادرسی منصفانه
۶۵.....	نقض اصل قاضی خود نبودن در مراحل رسیدگی انضباطی
۶۶.....	عدم حضور نمایندگان اصناف دانشجویی در ترکیب هیات انضباطی
۶۷.....	نقش نمایندگان قدرت رسمی در ترکیب هیات‌ها
۶۸.....	نقش نهاد حراست در هیات‌ها
۶۹.....	صلاحیت رسیدگی به تخلفات و اعمال مجازات‌ها در پرتو اصول دادرسی منصفانه
۷۱.....	بررسی پیوستگی یا گسستگی میان مجازات‌ها و تخلفات
۷۲.....	انواع مجازات‌ها
۷۷.....	فصل چهارم
۷۷.....	آسیب شناسی نحوه رسیدگی انضباطی دانشجویان
۷۷.....	رویه ی عملی دادگاه‌های دادگستری به آرای انضباطی صادره از دانشگاه‌ها
۷۸.....	آسیب شناسی نحوه ی رسیدگی انضباطی
۷۸.....	بررسی ادله ی رسیدگی‌ها
۷۸.....	بررسی ادله‌ی رسیدگی‌ها توسط هیات‌ها در دانشگاه‌های دولتی
۸۰.....	بررسی ادله‌ی رسیدگی‌ها توسط هیات‌ها در دانشگاه‌های غیردولتی
۸۰.....	گستره نظام تعقیب انضباطی
۸۱.....	گستره ی مکانی
۸۳.....	گستره ی موضوعی
۸۵.....	مبنای گزارش‌ها
۸۶.....	حقوق شاکیان و مشتکی عنهم و جبران خسارتهای وارده در فرآیند رسیدگی‌ها

۸۶.....	حقوق شاکیان و مشتکی عنهم
۸۷.....	حقوق شاکیان
۸۷.....	حق بر رسیدگی بر اساس مقررات انضباطی
۸۷.....	حق شرکت در رسیدگی‌ها
۸۸.....	حق بر اعتراض به مراجع قضایی
۸۹.....	نقش شاکی در تشدید میزان مجازات‌ها
۹۰.....	حقوق مشتکی عنه
۹۰.....	حق بر رسیدگی بر اساس مقررات انضباطی
۹۱.....	حق بر حضور در جلسات رسیدگی و دفاع از خود
۹۲.....	حق بر محرمانه بودن رسیدگی‌ها
۹۳.....	حق اعتراض به مراجع انضباطی بالاتر
۹۳.....	حق اعتراض به مرجع قضایی صلاحیت دار
۹۵.....	حق داشتن وکیل
۹۵.....	حق دسترسی به اسناد و اطلاعات
۹۶.....	حق تفهیم اتهام
۹۷.....	حق بر سکوت
۹۷.....	حق بر جبران خسارت
۹۸.....	حق شاکی بر جبران خسارت
۹۹.....	حق مشتکی عنه بر جبران خسارت
۹۹.....	تاثیر متقابل میان رسیدگی‌های انضباطی و قضایی
۹۹.....	رابطه ی رسیدگی‌های قضایی و انضباطی
۹۹.....	رسیدگی موازی و توأمان
۱۰۱.....	رسیدگی انضباطی مشروط به رسیدگی کیفری
۱۰۳.....	تاثیر رسیدگی قضایی بر فرآیند انضباطی مربوطه و بررسی تطبیقی آن با سایر مراجع شبه قضایی
۱۰۳.....	تاثیر رسیدگی قضایی در فرآیند انضباطی مربوطه در دانشگاه‌ها
۱۰۴.....	تاثیر رسیدگی قضایی بر فرآیند انتظامی و اداری در سایر مراجع شبه قضایی
۱۰۴.....	فرآیند تعقیب انتظامی اعضای هیات علمی دانشگاه‌ها
۱۰۶.....	فرآیند رسیدگی به تخلفات اداری کارمندان
۱۰۹.....	فصل پنجم

۱۰۹.....	نتیجه گیری و پیشنهادات
۱۰۹.....	نتیجه گیری
۱۱۷.....	پیشنهادات
۱۲۰.....	منابع و مأخذ
۱۲۰.....	کتاب
۱۲۱.....	مقاله

فصل اول

کلیات تحقیق

آسیب شناسی ساختار و صلاحیت مراجع رسیدگی کننده به تخلفات انضباطی دانشجویان می‌تواند به‌عنوان یک موضوع حیاتی در حوزه آموزش عالی و انضباط دانشجویی در نظر گرفته شود. در این رابطه، ضرورت تعیین و اجرای قوانین و مقررات دانشگاهی برای حفظ انضباط و تربیت دانشجویان امری اساسی است. از این رو، مراجع رسیدگی کننده به تخلفات انضباطی دانشجویان باید دارای صلاحیت و توانایی لازم برای بررسی و رسیدگی به این موارد باشند.

در این زمینه، معیارها و روش‌های آسیب‌شناسی ساختار و صلاحیت مراجع رسیدگی کننده و تناسب مجازات‌های تنبیهی با فعل ارتكابی می‌تواند مورد توجه قرار گیرد. این آسیب‌شناسی به‌عنوان یک ابزار مفید می‌تواند به شناخت دقیق‌تر مشکلات و نقاط ضعف در ساختار و فرایندهای رسیدگی به تخلفات انضباطی کمک کند و اقداماتی برای بهبود آن‌ها اتخاذ شود.

با توجه به ارتباط وابسته میان ساختار و فرایندهای رسیدگی به تخلفات انضباطی دانشجویان با مجازات‌های تنبیهی، تناسب این مجازات‌ها با فعل ارتكابی و شیوه رسیدگی به تخلفات نیز امری حائز اهمیت است. این امر به‌عنوان یک اصل اساسی حقوقی و انصاف در فرآیند رسیدگی به تخلفات انضباطی دانشجویان باید مدنظر قرار گیرد تا از ناحیه قانونی و انصاف‌گرایی فرآیند رسیدگی به تخلفات انضباطی دانشجویان انجام شود.

فصل اول: کلیات

به‌طور کلی، آسیب‌شناسی ساختار و صلاحیت مراجع رسیدگی‌کننده به تخلفات انضباطی دانشجویان و تناسب مجازات‌های تنبیهی با فعل ارتكابی به‌عنوان مباحث مهم و پراهمیتی مورد بررسی و بحث است و اهمیت بسیاری در امور آموزشی و انضباط دانشجویی دارند.

اگر جامعه را به انسان تشبیه کنیم بدون هیچ گونه تأملی باید دانشگاه را محور عقلانیت یا مغز این انسان در نظر بگیریم. بدیهی است در این صورت اخذ هرگونه تصمیم در راستای ایجاد تغییر و دگرگونی باید از دانشگاه آغاز شود و به سایر بخشهای جامعه تسری یابد. دانشگاه در هر جامعه ای مرکز تجمع نخبگان آن جامعه است. دانشگاه با پرورش این نخبگان و تزریق آنان به جامعه، امکان انجام تغییرات لازم مطابق با اهداف از پیش تعیین شده را فراهم می‌سازد. دانشگاه‌ها به عنوان زیر مجموعه های نظام آموزش عالی در فرایند توسعه ی یک کشور مطرح هستند و به عنوان مراکزی که به تربیت و آماده ساختن نیروی انسانی کارآمد، شایسته و ماهر برای پاسخگویی به نیازهای واقعی جامعه در زمینههای مختلف می‌پردازند نقش حیاتی و کلیدی برعهده دارند؛ چرا که دانشگاه‌ها با تعلیم، دانشجویان عملاً در راه توسعه گام بر می‌دارند. دانشگاه نهادی است که در رأس هرم نهادهای علمی یک جامعه قرار دارد. عملکرد صحیح دانشگاه از یک طرف توسعه و پیشرفت را برای جامعه به ارمغان می‌آورد و از طرف دیگر، روند توسعه ی جامعه را به عنوان بازخوردی، مثبت به مکانی رفیع تر انتقال می‌دهد. مفهوم دانشگاه در گذشته، بیشتر طبقه ی خاص یا نخبگان و نظیر آن را در بر میگرفت اما امروزه با توسعه ی روزافزون جوامع، دانشگاه‌ها نیز نسبت به گذشته تا حد زیادی از نظر مفهوم و کارکرد تغییر کرده اند؛ بدین معنی که با تخصصی شدن علوم و ضرورت به کارگیری آنها برای دست یافتن به توسعه در عصر جدید، تقاضا برای ورود به دانشگاه بیشتر شده است و همزمان دانشگاه‌ها نیز به عنوان یک ضرورت از نظر کمی و کیفی ناگزیر به گسترش بوده‌اند اهتمام به نظام آموزشی عالی و دانشگاه‌ها، امروزه به این دلیل در اولویت قرار گرفته که با بهره گیری از دانش آکادمیک که پایه گذار دستیابی به فناوری است، می‌توان بسیاری از راه‌حلهای لازم برای از میان برداشتن موانع و مشکلات جامعه را به

منظور رسیدن به توسعه همه جانبه پیدا کرد. در جهان امروز تمام جوامع یا توسعه یافته اند یا در تلاش برای رسیدن به توسعه و در این میان دانشگاه ها به دلایل انکارناپذیری به عنوان موتور محرک تأثیر گذار و تأثیر پذیر بوده اند (نیستانی و رامشگر، ۱۳۹۲، ص ۱۵۳).

در دانشگاه روابط متقابل دانشجویان کارکنان و اساتید می تواند در پاره ای از اوقات سبب مخاطراتی برای هر یک از طرفین رابطه شده و یا در مواقعی هزینه هایی برای دانشگاه ایجاد نمایند که این امور نیازمند مرجعی برای رسیدگی می باشند. با توجه به مصلحت های کلان آموزش عالی، ورود پلیس به دانشگاه ها مجاز شمرده نشده بنابراین مرجع داوری در جهت احقاق حقوق دانشجویان و رعایت مصلحت دانشگاه بنابر مصوبه ی شورای عالی انقلاب فرهنگی در سال ۱۳۷۴، شورای انضباطی کمیته انضباطی است که در دانشگاه ها تشکیل و به تخلفات دانشجویی رسیدگی می نماید.

در ایران همانند سایر کشورهای جهان علاوه بر مراجع قضایی مجموعه ای از مراجع شبه قضایی وجود دارند که خارج از صلاحیت عام دادگستری، در موضوع های ویژه، صلاحیت پیگیری، رسیدگی و صدور حکم را دارا هستند. یکی از این مراجع شبه قضایی در دانشگاه ها کمیته های انضباطی اند که مستقل از دادگاه ها برای کنترل رفتار اعضای هیات علمی یا دانشجویان پیش بینی شده اند. ارتکاب تخلف از سوی دانشجویان در مراجع شبه قضایی کمیته های انضباطی رسیدگی خواهند شد که می توانند بر اساس تخلف ارتكابی به صدور حکم اخراج محرومیت از تحصیل و غیره منجر شود. بنابراین برای حفظ کرامت و حقوق دانشجویان می بایست اصول دادرسی منصفانه تمام مراحل رسیدگی و حتی بعد از رسیدگی رعایت شود (محمودی و اسکندری، ۱۳۹۳، ص ۱۱).

نخستین آئین نامه دانشجویی پس از انقلاب در سال ۱۳۷۴ پس از بازگشایی دانشگاه ها به تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی رسید. این متن بارها اصلاح شد. در دانشگاه آزاد نیز آئین نامه ی تخلفات به تصویب هیأت امنای آن دانشگاه رسید و مورد تایید شورای عالی انقلاب فرهنگی قرار گرفت. در سال ۱۳۸۸ به منظور تفکیک جزئی تر تخلفات و رفع ابهام از تداخل و کلیت آنها، تطبیق و ایجاد تناسب میان تخلفات و تنبیهات و در

فصل اول: کلیات

نتیجه وحدت رویه در احکام صادره و نیز تعیین مراجع صالح برای تشخیص وقوع برخی تخلفات، شیوه نامه ی انضباطی دانشجویان تصویب شد. هر چند پاسداری از جایگاه رفیع دانشگاه و کمک به سالم نگهداشتن محیط های آموزشی و پژوهشی و تأمین حقوق عمومی دانشگاهیان از جمله کارکردهای کمیته انضباطی است، اما ابهام بعضی از عناوین تخلفات عدم دخالت حداقل یک عضو حقوقدان در انشاء تصمیمات و ساختار جانبدارانه ی این کمیته مانع تحقق اهداف در نظر گرفته شده برای کمیته ی انضباطی می باشند. در سال ۱۳۹۴ با توجه به پیشنهادات کارشناسان و مسؤلان دانشگاهها مبنی بر لزوم تدوین دقیقتر بخش آئین رسیدگی به تخلفات با هدف رفع ابهام و تناقضهای موجود دستورالعمل اجرایی، تدوین و جایگزین تبصره های ماده ۲ بخش دوم و همچنین کل بخش های سوم چهارم و پنجم شیوه نامه ی اجرایی انضباطی دانشجویان سال ۱۳۸۸ شد.

این دستورالعمل برای اولین بار اصول حاکم بر رسیدگی به تخلفات دانشجویی را در ۱۶ فصل تعیین کرد که فصل شانزدهم مربوط به اصل حق بر دادرسی منصفانه می باشد. هرچند در مقایسه با شیوه نامه ی سال ۱۳۸۸ پیشرفت قابل ملاحظه ای صورت پذیرفته اما با وجود ابلاغ متأسفانه هنوز اجرا نمی شود لازم است علاوه بر مقررات فعلی حاکم بر کمیته های انضباطی به بررسی دستورالعمل سال ۱۳۹۴ پرداخته شود، زیرا نکات ارزشمند بسیاری در آن نهفته است که برخی از آنها برای اولین بار مورد تصریح قرار گرفته اند.

مقصود از مراجع انضباطی نوعی از مراجع شبه قضایی است که به منظور تضمین شأن آرامش و رعایت هنجارهای مربوط به نهاد اداری یا صنف خاص ایجاد شده و می کوشند در قالب برخی قوانین یا مقررات به طور درون سازمانی به تعقیب متخلفان بپردازند. در مجموع ساختار جانبدارانه ی هیاتهای انضباطی در دانشگاههای موضوع این پایان نامه حضور پررنگ نمایندگان قدرت رسمی و به ویژه ضعف حضور نمایندگان صنفی دانشجویی از یک سو و ابهام در مفهوم نوع تخلفات ارتكابی دانشجویان متهم از سوی دیگر و نیز احتمال تعارض برخی مجازاتهای مبتنی بر تخلفات ایدئولوژی محور با

اقتضائات فضاهای علمی آموزشی مانند آزادی بیان و عقیده، نواندیشی و نوآوری به ویژه در حوزه های علوم انسانی افق مطلوبی از دادرسی منصفانه در روند تعقیب انضباطی مربوطه را نشان نمی‌دهد. علاوه بر آن، در بحث سطح و شیوه ی نظارت قضایی بر تصمیمات انضباطی، فارغ از ضعف حضور مقامات قضایی برخی تحولات انقباضی ناظر به محدودسازی صلاحیتهای معمول دیوان عدالت اداری و نبود رویه ی قضایی جاری در دادگاه‌های دادگستری در کنار سکوت مقررات مربوطه در بیان جبران خسارت از شاکی یا متهم و حمایت از آنها در روند تعقیب یاد شده در تعیین افق نامطلوب بالا موثر می‌باشند.

اهمیت موضوع

پاسداری از جایگاه دانشگاه‌ها و تأمین حقوق عمومی دانشگاهیان از طریق ترغیب دانشجویان به حفظ کرامت دانشجویی و مقابله با بینظمی، هنجارشکنی و نادیده گرفتن حقوق فردی و اجتماعی دیگران، پرهیز از استفاده‌ی ابزاری از کمیته‌های انضباطی در واکنش به اعتراضات و ناخرسندی دانشجویان، از اهداف مهمی محسوب می‌شوند که کمیته‌های انضباطی در راستای کمک به تحقق آنها تشکیل می‌گردند. بدیهی است که تحقق اهداف ذکر شده با رعایت اصول دادرسی منصفانه ممکن می‌باشد.

دادرسی عادلانه محدود به امور کیفری نیست، بلکه سایر زمینیهای دادرسی‌های حقوقی نیز باید متأثر از نظام و الگوی دادرسی عادلانه باشد به همین خاطر در آراء دادگاه اروپایی حقوق بشر از مفهومی تحت عنوان «قلمرو کیفری» به جای «حقوق کیفری» یاد شده است تا دامنه ی اصول دادرسی منصفانه به مقوله های غیر کیفری و شبه قضایی نیز تسری داده شود.

مفهوم «قلمرو کیفری» که حاصل تفسیر موسع از ماده ۶ کنوانسیون حقوق بشر توسط دادگاه اروپایی حقوق بشر می‌باشد عبارت است از آستانه ای که با توجه به، آن ضمانت‌اجراهای غیر کیفری- از نظر تضمینهای معمول برای متهم در آئین دادرسی کیفری مشابه با مقوله ی کیفری تلقی خواهند شد در نتیجه می‌توان گفت قلمرو کیفری»

فصل اول: کلیات

عبارت است از محدوده ای که اصول دادرسی عادلانه بر آن حاکم بوده و دو موضوع را در خود جای می‌دهد قلمروهای کیفری و مقوله های غیر کیفری با ضمانت اجراهای سرکوبگر به عبارت بهتر می‌توان گفت «قلمرو کیفری» اعمال و تسری قواعد و اصول دادرسی و منصفانه در رسیدگی‌های شبه قضایی و غیر کیفری می‌باشد. قانونگذار ایران به صورت تلویحی قلمرو کیفری را پذیرفته است از جمله در کنوانسیون بین المللی مبارزه با دوپینگ (زورافزایی) قانونگذار با قبول اعمال و اجرای موازین دادرسی عادلانه و منصفانه که در این کنوانسیون پیش بینی، شده قلمرو کیفری را نیز مورد قبول قرار داده است. قطعنامه ی چهاردهمین کنگره بین المللی حقوق کیفری (وین ۱۹۸۹) بیان میدارد حقوق اداری کیفری در آنجا که ضمانت اجراهای سرکوبگر پیشنهاد می‌کند به حقوق کیفری نزدیک می‌شود. این تشابه ایجاب می‌کند که اصول پایه‌ی حقوق کیفری ماهوی و اصول دادرسی عادلانه و منصفانه در حقوق اداری کیفری نیز اعمال شود.

حاکمیت قلمرو کیفری را در حقوق ایران، می‌توان از سه طریق تأمین نمود. ابتدا اینکه مراجع غیر قضایی می‌توانند با استناد به تفسیر شورای حقوق بشر از ماده ۱۴ میثاق بین المللی حقوق مدنی و سیاسی، اصول دادرسی عادلانه را در روند رسیدگی‌های خود که صدور ضمانت‌اجراهایی که وصف سرکوبگر را در پی دارند اعمال نمایند، دوم قانونگذار ایران که خود یکی از اعضای میثاق مزبور است و قلمرو کیفری را شناسایی کرده است اقدامات لازم را در راستای تدوین قانون آئین دادرسی اداری واحدی که اصول دادرسی عادلانه را در مراجع غیر قضایی تضمین می‌نماید، به مرحله اجرا درآورد. سوم جامعه ی بین المللی می‌تواند با تنظیم سندی الزام آور اعمال یکپارچه ی استانداردهای حقوق بشری و دادرسی عادلانه را در مراجع غیر قضایی ضروری شمارد و بدین وسیله حقوق شهروندی را تضمین نماید.

همان گونه که از عنوان این نوشتار بر می‌آید از منظر اصول دادرسی عادلانه و منصفانه به بررسی آئین نامه ی انضباطی دانشجویان پرداخته می‌شود.

حقوق دادرسی عادلانه و منصفانه در زمره حقوق فطری و طبیعی بشر می‌باشند زیرا این حقوق به تقویت منزلت انسانی می‌انجامد حق فطری یا طبیعی آن بخش از حقوق انسان

است که به جهت انسان بودن داراست این حقوق را خالق انسان در آغاز تولد برای او قرار داده است نظیر حق حیات حق آزادی و غیره

حفظ کرامت انسانی و حاکمیت قانون از دیگر توجیهات اصول دادرسی منصفانه است. حفظ، تقویت و ارتقاء منزلت انسانی و همچنین حاکمیت قانون در اجرای دادرسی عادلانه و منصفانه تجلی می یابد. حاکمیت قانون از عناصر و مؤلفه‌های حکمرانی مطلوب است که بدون دادرسی عادلانه حق حاکمیت و اعتماد عمومی از بین خواهد رفت.

